GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacţiunea şi administraţiunea:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22. „Gazeta“ iese Mercurea, Vinerea si Dumineca.
Preţulŭ abonamentului:
Pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl.; pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Ţerĭ esterne pe şése lunĭ 14 fr., pe anŭ 28 francĭ.

Anulŭ XLVII.

Se prenumeră:
la poştele c. şi r. şi pe la dd. corespondenţĭ.
Anunciurile:
una serie garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiăcare publicare. — Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 36. Duminecă 25 Marţiu (6 Aprile) **1884.**

Braşovŭ 25 Marţiu st. v.

„Gazeta Transilvaniei“ va apăré dela începutulŭ lunei viitóre în fie-care ḑi de lucru.

O dorinţă fierbinte a numeroşilorŭ amici şi sprijinitorĭ ai acestei foi, o trebuinţă sêmţită de toţĭ Românii de bine se împlinesce.

Amŭ muncitŭ cu onestitate, amŭ luptatŭ cu credinţă aperândŭ în străvechia nóstră patria, în mijloculŭ multŭ persecutatului nostru poporŭ marile idei şi principie înscrise pe drapelulŭ libertăţii naţionale, la care aspirămŭ ca naţiune inteligentă şi laboriósă, ce suntemŭ.

Munca nóstră n'a fost zădarnică. Lupta ce amŭ luptat'o a adusŭ ródele sale. Ele sunt modeste ca şi activitatea, ca şi puterile nóstre, dér sunt, le vedemŭ şi le pipăimŭ, ear fiinţa lorŭ deşteptă în noi încredere şi ne întăresce speranţa în viitorŭ.

Numerósele doveḑi de aderenţă şi de simpatia, ce le primimŭ mereu din tóte părţile locuite de Românĭ pentru conduita nóstră politică precum şi viulŭ interesŭ, ce'lŭ manifestéză publiculŭ românŭ făr' de nicĭ o deosebire faţă de organulŭ nostru, ne încurageză de a face din acestŭ organŭ unŭ ḑiarŭ cuotidianŭ.

„Gazeta Transilvaniei“ e unŭ organŭ de luptă şi niciodată n'a fost, credemŭ, mai mare lipsă ca se lupte umerŭ la umerŭ cu toţĭ Românii bine sêmţitorĭ, ca acuma, cândŭ dela resăritŭ şi dela apusŭ se redică proroci mincinoşi, carĭ vorŭ se îmbete poporulŭ cu vorbe înşelătóre şi cândŭ adversarii românismului se pregătescŭ a luá cu asaltŭ cetăţuia solidarităţii nóstre naţionale, cea din urmă întăritură, îndĕrĕtulŭ căreia se mai adăpostesce óstea luptătorilorŭ noştrĭ pentru egala îndreptăţire naţională.

S'au împlinitŭ şése anĭ de cândŭ am primitŭ conducerea acestui ḑiarŭ. Cu greu şi fórte încetŭ s'a realisatŭ o mică părticică din speranţele ce le nutream în peptulŭ meu în momentulŭ cândŭ am luatŭ asupra-mĭ gréua sarcină de publicistŭ. Juna nóstră generaţiune, la care am apelatŭ atuncĭ ca sĕ iésă din reserva sa pe terĕmulŭ lucrării publice-politice şi literare abia acum începe a se mişcá şi a păşí mai energicŭ spre marile idealurĭ, carĭ trebue se conducă unŭ poporŭ ca alŭ nostru setosŭ de libertate; abia acum începe a se smâncí din mocirla indiferentismului adăpatŭ cu idei veninóse, ce le-a produsŭ curentulŭ materialistŭ prea de totŭ sburdalnicŭ alŭ timpului de faţă.

Mişcarea ce-o vedemŭ aḑĭ manifestându-se în sînulŭ junei nóstre generaţiunĭ ne bucură şi ne însufleţesce, căcĭ trebue se ne ḑicemŭ, că amŭ contribuitŭ şi noi c'unŭ grăunte la stêrnirea ei şi numai o dorinţă avemŭ ca acéstă mişcare, în avêntulŭ sĕu, se nu iésă din cerculŭ adumbritŭ de ramurele vechei tulpine. Generaţiunea mai tênĕră se nu uite nicĭ unŭ momentŭ, că ea s'a ridicatŭ pe umerii betrânilorŭ noştri, carĭ au luptatŭ cu devotamentŭ nestrămutatŭ spre a păstrá neatinsă moştenirea strămoşéscă, tesaurulŭ limbei şi alŭ naţionalităţii române.

Marĭ sunt nevoile şi multe şi grele sunt ranele, de carĭ sângeră necontenitŭ bietulŭ nostru poporŭ. Mai multŭ ca orĭ şi cândŭ elŭ are lipsă de ajutorulŭ bărbătescŭ şi neînteresatŭ alŭ fiilorŭ sĕi.

Pe câtŭ îi va fi cu putinţă, organulŭ nostru se va strădui şi în viitorŭ cu puterĭ înmulţite de a dá mână de ajutorŭ poporului cu cuvêntulŭ şi cu fapta, avêndŭ în vedere necontenitŭ numai şi numai binele şi bunăstarea lui.

Luptândŭ pentru binele poporului românŭ luptămŭ totodată şi pentru binele patriei, care numai atuncĭ póte fi fericită, cândŭ tóte popórele vorŭ fi mulţumite, bucurândŭ-se fiecare de aceleaşĭ drepturĭ şi de aceleaşĭ beneficii. De aceea declarămŭ şi aḑĭ, după cum amŭ declaratŭ înainte cu şése anĭ, că: în mijloculŭ luptelorŭ sfăşietóre ale egoismului esageratŭ privatŭ şi naţionalŭ vomŭ ţiné susŭ stîndartulŭ pe care stă scrisŭ: fericirea patriei şi a popórelorŭ sale.

Cu acéstă devisă mergemŭ înainte, credincioşĭ principielorŭ ce le-amŭ apĕratŭ în cariera publicistică, avêndŭ firma convicţiune, că publiculŭ românŭ, care va sci apreţiá pe de-o parte sacrificiele ce le recere o asemenea întreprindere, ear pe de altă parte sinceritatea luptei nóstre şi atitudinea pe deplinŭ îndependentă a foii, ne va dá în viitorŭ unŭ sprijinŭ şi mai mare, în interesulŭ causei naţionale.

Dela începutulŭ lunei viitóre vomŭ stá în contactŭ mai strînsŭ cu publiculŭ nostru, ideile şi părerile nóstre se vorŭ întâlní mai adeseorĭ. Fie că acésta se contribue ca cu-o oră mai curêndŭ sĕ se împlinéscă ceea ce dorimŭ cu toţii: strînsa unire între toţĭ factorii noştrĭ naţionalĭ şi o acţiune energică şi concentrică spre recâştigarea drepturilorŭ nóstre naţionale ce ni s'au răpitŭ cu forţa!

Aurel Mureşianu.

Nou abonamentŭ
la „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu începerea lunei viitóre st. v. ḑiarulŭ nostru va apăré în tóte ḑilele de lucru. Elŭ va avé unŭ **serviciu telegraficŭ** regulatŭ. Atâtŭ pentru partea politică câtŭ şi pentru cea literară amŭ câştigatŭ mai multe puterĭ probate. Constituirea definitivă a biroului redacţiunalŭ se va face cunoscută onor. cetitorĭ peste câteva ḑile.

„Gazeta Transilvaniei“ va fi **celŭ mai eftinŭ ḑiarŭ de ḑi în tótă monarchia** urcându-se preţulŭ abonamentului pentru Austro-Ungaria numai la **12 florinĭ** pe anu, ear pentru România la **36 francĭ.**

Va se ḑică pe trei lunĭ va costá „Gazeta Transilvaniei“ ca ḑiarŭ cuotidianŭ **totu numai 3 florinĭ** câtŭ se plătea mai înainte cândŭ apăré numai de duóe orĭ pe septĕmână.

Onoraţii noştrĭ abonaţĭ, carĭ au plătitŭ deja abonamentulŭ sunt rugaţĭ a ne trămite diferenţa în preţŭ până la 12 fl. respective 36 francĭ pe anŭ.

Administraţiunea.

Reginŭ în 31 Marte 1884.

(Conferinţa electorală în comitatulŭ Mureş-Turda.) St. D-le Redactorŭ! Cândŭ cu conferinţa ţinută în causa proiectului de lege şcolasticŭ, furămŭ şi noi Românii din acestŭ ţinutŭ însinuaţĭ la comitele în modulŭ celŭ mai impertinentŭ, că amŭ revoltă, că suntemŭ Dacoromanişti, şi mai cu sémă preşedintele clubului adv. P. Barbu, care însinuărĭ apoi s'au recunoscutŭ chiar de dênşii de nisce însinuărĭ reutăcióse în urma raportului poliţiei nóstre.

In 27 Marte fiindŭ conchiămată conferinţa clubului electoralŭ, până acum nu amu auditŭ de nicĭ o insinuare. Destulŭ că conferinţa a fostŭ cercetată de unŭ numĕrŭ frumosŭ de inteleginţă, în care s'au discutatŭ tóte obiectele statorite în programa conchiemătóre în cea mai bună linişte.

Conferinţa şi-a alesŭ comitetulu sĕu ér pe 3 anĭ în persónele D-lorŭ Patriciu Barbu, preşedinte; G. Maiorŭ, secretariu; M. Orbonaşŭ, Alex. Têrnovénŭ şi Petru Ciobotariu, membri în clubulŭ comitetului centralŭ, în 2 sub-comitete D-nii Leon Lupu, Teodorŭ Harsăn, N. Mateiu, Galateon Şagău, Iuon Şandorŭ şi Teodorŭ Popescu.

In urma mai multorŭ convorbirĭ şi propunerĭ s'au adusŭ în unanimitate următórele concluse:

1. Românii din acestŭ Comitatŭ aderéză pe lângă programa partidei naţionale statorită la anulŭ 1881 în Sibiiu.

2. S'a statoritŭ principiulŭ solidarităţii faţă de decisiunile, ce se vorŭ aduce de conferinţa generală viitóre în Sibiu, orĭ-care arŭ fi decisiunile aceleia.

3. S'a statoritŭ, ca delegaţii noştri sĕ fie constanţĭ pre lângă aceste concluse.

4. S'au alesŭ delegaţii în persónele D-lorŭ P. Barbu, M. Orbonaşŭ, Al. Zernovénu şi Galateon Şagău, ér de suplenţĭ Ion Şander şi Leon Lupu.

După acestea preşedintele mulţămindŭ membrilorŭ pentru fatigii în cuvinte cordiale şedinţa s'a încheiatŭ, şi membrii înfaţişaţĭ şi în locuinţa preşedintelui se departŭ în speranţa unui venitoriu mai bunŭ ca a „Viitoriului“ din Pesta.

Primesce D-le Redactorŭ espresiunea stimei ce ţi-o conservŭ.

Corespondintele.

Convocare.

La solicitarea comitetului electoralŭ din Sibiiu d. d. 12/24 Martie a. c. Nru. 51, după o coînţelegere preliminariă cu mai mulţĭ membri din ambele cercurĭ electorale ale comitatului Bistriţă-Nasĕudŭ, ne luămŭ voia a convocá pre toţĭ alegĕtorii românĭ din acestŭ comitatŭ la o adunare generală pe 15 Aprile st. nou 1884 la 10 óre diminéţă în sala otelului cetăţii în Bistriţă.

Obiectele consultărei vorŭ fi: a) constituirea clubului electoralŭ; b) alegerea subcomitetelorŭ în ambele cercurĭ electorale; c) alegerea membrilorŭ, carĭ se participe la conferinţa română electorală ce se va convocá în Sibiiu; d) desbaterea asupra altorŭ propunerĭ, ce s'ar face faţă de alegerile venitorie.

Auctoritatea administrativă locală este încunosciinţată despre ţinerea acestei adunărĭ.

Sperămŭ, că în împrejurările critice, în carĭ trăimu, nicĭ unŭ alegĕtorŭ nu va căutá motivŭ de scusă, ci fără esitare va participá la acésta adunare.

Bistriţă în 31 Martie 1884.

Gregoriu Moisiiŭ, vicariu. **Joachimŭ Mureşianu** advocatŭ.
Danilă Lica. advocatŭ.

Dreptulŭ limbilorŭ în staturĭ cu naţionalitate micstă.
(Urmare.)

Cu atâta mai démnă de respectŭ e legea susŭ citată din 17 Augustŭ 1873, pentru că a adusŭ o fundamentală soluţiune a dificultăţilorŭ

limbistice, celŭ puținŭ într'unŭ ramŭ însemnatŭ alŭ justiției — procedura înaintea tribunalelorŭ civile aștéptă după o asemenea deslegare —. Acéstă lege „relativă la întrebuințarea limbei flamande în procedura penală“ conține în esență următórele hotărîrĭ: In provinciile *) Flandria-apusénă și Flandria-rĕsăriténă, Antverpia și Limburgia, precum și în districtulŭ Lovaniului (Löwen) *) se urméză procedura în limba flamandă începêndŭ dela prima înfățișare a vinovatului înaintea judelui, de cumva vinovatulŭ nu cere întrebuințarea limbei francese. Totŭ asemenea sunt a se ascultá martorii în limba flamandă, décă ei nu propunŭ a se face ascultarea în limba francesă. Ne observându-se dispositiunîle premergetóre la procedura ascultării séu la pronunțarea sentinței, urméză nulificarea respectivei procedurĭ, décă s'a procesŭ în contra pronunțării partidelorŭ. Totŭ principiile observate strictŭ față cu întrebuințarea limbilorŭ usitate în țéră se observă pentru tóte fasele procedurii, precum și pentru primirea esperților și mai vêrtosŭ pentru pledoarele acusatorului și ale apĕrătorului. Numai cândŭ doui séu mai mulțĭ învinovățițĭ séu acusați, carĭ sunt încurcați într'una și aceeașĭ afacere penală, nu cunoscŭ aceeașĭ limbă, rĕmâne la dispositiunea arbitrară a judelui, sĕ alégă limba, în care are sĕ se facă ascultarea. Insĕ și în casulŭ acesta apĕrătorulŭ se póte serví numai de limba aceea, pentru care s'a decisŭ acusatulŭ. Décă la o procedură urmată într'o limbă se ieau depunerile martorilorŭ, protocólele etc. în ceealaltă limbă, atuncĭ trebuescŭ a se face traducerĭ pe spesele statului și a se adauge a tergo (în dosŭ) la respectivele acte. **)

Dispositiunile legii citate relative la usulŭ facultativŭ alŭ limbei francese séu flamande se obsérvă și lă procedura înaintea tribunalelorŭ polițiane ***) séu corecționale ale jurisdicțiunei Bruxelei, déră nu și la procedura înaintea tribunalelorŭ de apelŭ din Bruxela și Liegiu. Insĕ tribunalele de apelŭ au sĕ îngrijéscă de traducerile necesare.

Prin legea dela 22 Maiu 1878 au obțînutŭ Flamandii o isbêndă nu mai puținŭ prețiósă pentru egala îndreptățire a limbilorŭ pe tĕrêmulŭ afacerilorŭ administrative. Conformŭ dispositiunilorŭ acestei legĭ sunt a se scrie în provinciile curatŭ flamande ordonanțele și comunicatele, carĭ le adreséză amploiații de statŭ către publicŭ, séu în limba flamandă, séu în cea flamandă și cea francesă. Corespundința amploiaților de statŭ cu comunele și cu particularii urméză în limba flamandă, de cumva acestea séu aceștia din urmă nu-șĭ esprimă dorința, ca corespundința sĕ se facă în limba francesă, séu de cumva ele însășĭ séu ei înșișĭ nu se servescŭ de limba francesă în corespundința lorŭ. In jurisdicțiunea micstă a Bruxelei se emitŭ ordonanțele și comunicatele în limba francesă, séu în limba francesă și flamandă. La cererea comunelorŭ și particularilorŭ, séu décă acestea séu aceștia nu se folosescŭ de limba francesă, corespundința se face în limba flamandă, de altfelŭ în cea francesă.

Spiritulŭ egalei îndreptățirĭ a limbilorŭ pare a fi întratŭ în școlă cu multŭ mai curêndŭ decâtŭ în odaea judecătorescă. Pentru scóla porală celŭ puținŭ a fostŭ de multŭ principiulŭ, ca înstrucțiunea sĕ se predea în limba maternă a scolarilorŭ; și deși limba francesă servesce de limbă de învĕțămêntŭ la scólele medii și mai înalte, totușĭ în legea scólelorŭ medii (Loi sur l'enseignement moyen) din 1 Iuniu 1850 e prevedutŭ, ca limba flamandă sĕ se învețe și sĕ se aplice pretutindinea în diferitele ramurĭ ale instrucțiunii. Propunerea flamandă este prescrisă în aceste institute (în localitățĭ flamande) ca „obiectŭ de învĕțămêntŭ numai pentru limba flamandă“. Totușĭ legea memorată dispune, și anume în programa cursurilorŭ pentru ateneele *) regescĭ (de statŭ), ca profesorii de istoriă, de geografiă, de sciințele naturale și de matematică sĕ dea scolarilorŭ flamandĭ instrucțiune după putință în limba flamandă séu celŭ puținŭ definițiunile și faptele sĕ se preciseze în acéstă limbă. In tóte ateneele și scólele medii, chiar și în cele valonice, s'a îngrijitŭ pentru învĕțarea limbei flamande. In școlele medii și în secțiunea humanistică (section des humanités) a ateneelorŭ limba flamandă nu figuréză ca obiectŭ obligatŭ; însĕ învĕțarea ei este obligată în secțiunea profesională (section professiionele) a ateneelorŭ. Chiar și în scólele valonice de fete s'au îngrijitŭ pentru învĕțarea limbei flamande. Din contră universitățile, afară de unŭ cursŭ pentru literatura flamandă, sunt încă totŭ cu desĕvêrșire închise pentru limba flamandă, și de acĭ urméză, că flórea intelegenței flamande, fiitorii învĕțațĭ. amploiați, judĭ și advocați, desnaționalisându-se se despartŭ de poporŭ. Aci zace, precum observă profesorulŭ Paulŭ Frédericq, în epistola sa adresată către Dr. Fischhof, marea piedecă pentru lățirea ideilorŭ liberale în provinciile flamande, a cărorŭ poporațiune se află încă cu totulŭ sub jurisdicțiunea clerului fanaticŭ. Preotulŭ e unieulŭ omŭ cultŭ la țéră, care se înțelege cu poporulŭ în limba lui. De acĭ urméză apoi nemărginita domniă a clerului asupra poporului dela téră în Belgia și crâncenele lupte, carĭ țéră a avutŭ a le susținé în anii din urmă cu ultramontanii. Cu tóte acestea recunóscerea acestorŭ rele îșĭ face cale totŭ mai inte, și este chiar și unŭ proiectŭ de lege gata (póte că de cândŭ a scrisŭ profesorulŭ Frédericq despre dênsulŭ a devenitŭ lege), care (proiectŭ) întroduce o reformă mai adêncŭ tăiătóre în instrucțiune în acéstă direcțiune. După acestŭ proiectŭ de lege au sĕ se propună în viitorŭ în ateneele flamande limba flamandă, germană și anglesă, precum și alte douĕ obiecte de învĕțămêntŭ în limba flamandă. Totŭdeodată are statulŭ sĕ adauge pe lângă universitatea din Gentŭ unŭ institutŭ pentru crescerea de profesorĭ, carĭ sĕ pótă dá instrucțiune în limba flamandă.

Relativŭ la usulŭ ambelorŭ limbĭ usitate în téră în celelalte ramurĭ ale vieței publice avemŭ sĕ mai adaugemŭ numai câteva micĭ observărĭ. L i m b a   i n t e r n ă   d e   s e r v i c i u a oficiilorŭ publice este cea francesă. In parlamentŭ se póte vorbí și în limba flamandă; déră de acestŭ dreptŭ numai fórte arare-orĭ se face usŭ. Numai jurămêntulŭ îlŭ depunŭ deputații flamandĭ în limba lorŭ maternă. Protocólele ambelorŭ camere se pórtă în limba francesă și protocólele stenografice se tipărescŭ numai în francesa; éră regimulŭ publică din anulŭ 1878 încóce în tótă dina desbaterile dilei premergĕtóre în amêndouĕ limbile sub titululŭ: „C o m p t e   r e n d u   a n a l y t i q u e“. Legile se votéză în limba francesă și numai tecstulŭ francesŭ este celŭ oficialŭ; însĕ și acestea se traducŭ și se publică în limba flamandă sub titululŭ: „B u l l e t i n   d e s   l o i s.“

Ástfelŭ vedemŭ, cum se petrece procesulŭ împacării limbistice pe basa dreptului și a oportunitații în pace și în liniște într'unŭ statŭ culturalŭ cu naționalitate micstă, ale cărui relațiunĭ au așa de mare asemĕnare cu ale patriei nóstre; cum sciu Valonii, carĭ în Belgia ocupă cam aceeașĭ posițiune ca Germanii în Austria, și Flamandii, Cechii belgianĭ, sĕ se înțelégă, pe lângă tóte contrastele naționale, cândŭ e vorba de a combate pe înimicii libertății și ai progresului. In ajunulŭ alegerilorŭ din anii 1873 și 1878 Valonii au trebuitŭ sĕ concédă, ca, în interesulŭ causei liberale, sĕ se aducă ambele legĭ relative la limbĭ memorate mai susŭ, și Flamandii s'au mulțămitŭ deocamdată cu acésta isbêndă pentru pretensiunile lorŭ naționale. Nicĭ-odată nu s'a auditŭ în Belgia strigătulŭ după impărțirea administrativă a țerei, cu tóte că singuraticele regiunĭ limbistice sunt așa de bine demarcate, și Flamandii nicĭ-odată nu s'au provocatŭ la idividualitatea istorică-politică a țerei spre scopulŭ unei sîle neîndreptățite și nefolositóre a limbilorŭ. In Belgia nicĭ-odată n'a fostŭ restignită libertatea în numele naționalității.

Óre șoviniștii noștrĭ naționalĭ nu o se învețe nimicŭ din cele espuse despre Belgia?

(Va urmă.)

*) Din cele trei provincii ale Belgiei sunt Flandria-apusénă și rĕsăriténă, Limburgia și Antverpia f l a m a n d e; Liegiulŭ și Henegavia v a l o n i c e; Brabantulŭ are n a ț i o n a l i t a t e   m i c s t ă și Lucsenburgia mai multŭ g e r m a n ă.

*) Lovaniulŭ (Löwen) e situatŭ în provincia Brabantŭ, a cărei poporațiune în mare maioritate e francesă.

**) Vedĭ așa! — Nu cum a enunțatŭ judele cercualŭ din Brașovŭ. — Décă statulŭ (mai bine guvernulŭ) ungurŭ nu vré sĕ aibă spese cu traducerĭ; sĕ imiteze pe Belgianĭ. — Red.

***) Tribunalele polițiane au o jurisdicțiune penală pentru transgresiunĭ (contravențiuni) asemenea judecătoriilorŭ nóstre de cercŭ.

*) A t e n e e l e cu diferitele lorŭ secțiunĭ corespundŭ gimnașiilorŭ și scólelorŭ nóstre reale superióre éră „les écoles moyennes“ gimnasiilorŭ și scólelorŭ nóstre reale inferióre.

Adunarea generală XI. din 28 Martie 1884 a „Institutului de creditŭ și de economii „Albina“.

Președintele societății, D. J a c o b ŭ   B o l o g a, deschide adunarea la 10 óre înainte de amédĭ, constată presența a 24 acționarĭ, carii representă 131 voturĭ, cum și că sunt depuse cu totulŭ pentru participare la acéstă adunare 375 de acțiunĭ; denumesce în sensulŭ § 25 din statute pe DD. C o r n e l i u   T o b i a s și V i s a r i o n   R o m a n de notarĭ ai adunării, ér pe DD. N i c a n o r ŭ   F r a t e ș ŭ și A u r e l i e   B r o t e de scrutătorĭ, și dechiară adunarea în sensulŭ § 26 din statute de constituită.

Conformŭ publicațiunei de convocare din 11 Februarie 1884 președintele pune la ordinea dilei raportulŭ anualŭ alŭ Direcțiunei. Directorulŭ escutivŭ, D. Visarion Roman, dă cetire acelui raportŭ în următorulŭ cuprinsŭ:

Domnilorŭ acționarĭ!

Cu anulŭ espiratŭ 1883 institutulŭ nostru a începutŭ alŭ duoilea deceniu alŭ activității sale. In istoriculŭ, ce amŭ făcutŭ în raportulŭ nostru precedentŭ, amŭ arătatŭ desvoltarea continuă și progresulŭ crescêndŭ, de care institutulŭ nostru s'a bucuratŭ în primii dece anĭ ai activității sale. Constatămŭ cu mulțămire, că acea desvoltare, acelŭ progresŭ continuă și în deceniulŭ alŭ duoilea și se confirmă încă în proporțiunĭ mai marĭ. După cum vĕ vețĭ convinge din detailurile de mai josŭ, în anulŭ 1883 tóte operațiunile institutului au luatŭ o mare estensiune, ér venitulŭ brutŭ a ajunsŭ la o cifră, ca nicĭ cândŭ în trecutŭ, la 183,850 fl. 41 cr. Décă cu tóte acestea dividenda nu se va putea ficsá mai mare, ca cea din anulŭ trecutŭ, acésta se atribue împrejurării, că pre lângă venitulŭ sĕu considerabilŭ anulŭ 1883 ne-a adusŭ și greutățĭ marĭ. Le vomŭ aminți pe scurtŭ.

Mai ântâiu anulŭ 1883 va însemná o tristă epocă în istoria desvoltării casselorŭ de economii din Ungaria; în acestŭ anŭ adecă a întratŭ în valóre articolulŭ de lege VII. 1883, care impune casselorŭ de economii și altorŭ institute de banĭ, carĭ primescu capitale spre fructificare, o contribuțiune de 10% dela interesele depunerilorŭ, stândŭ în voia institutelorŭ, de a subtrage acéstă contribuțiune dela deponențĭ. Impregiurările nepermițêndŭ, ca sĕ punemŭ acéstă contribuțiune în sarcina deponenților noștri, a trebuitŭ sĕ primimŭ, ca sĕ o plătéscă institutulŭ, după cum au făcutŭ și celelalte institute de banĭ din locŭ. Acéstă sarcină grea însă a înfluințatŭ în modŭ fórte simțitorŭ asupra resultatului gestiunei nóstre, micșorândŭ cu aprópe 2300 fiorinĭ profitulŭ curatŭ alŭ anului trecutŭ.

Preste totŭ contribuțiunile și competințele de statŭ, ce plătesce institutulŭ, sunt atâtŭ de marĭ, încâtŭ, deși venitulŭ dela edificiulŭ institutului este în partea cea mai mare scutitŭ de contribuțiune, cifra acelora a ajunsŭ în anulŭ trecutŭ la fl. 11,438 88 cr., care împărțită pe cele 3000 acțiunĭ ale institutului face aprópe 4 fiorinĭ de acțiune.

Alŭ doilea momentŭ de înfluință asupra resultatului finalŭ alŭ anului trecutŭ a fostŭ, că bilanțulŭ specialŭ alŭ sucursalei nóstre din Brașovŭ a încheiatŭ cu o perdere de fl. 2838 71 cr. Causele sunt cele espuse în raportulŭ nostru din anulŭ trecutŭ: greutățile începutului, fiindŭ „primulŭ anŭ de activitate, periodulŭ cel mai dificilŭ alŭ fie-cărui stabilimentŭ“. După-ce însĕ acelŭ anŭ alŭ sucursalei s'a împlinitŭ numai la 1 Augustŭ 1883, cele cincĭ lunĭ trecĕtóre, deși au fost productive, constituescŭ unŭ periodŭ multŭ mai scurtŭ, de câtŭ se pótă coperí tóte sarcinele primului anŭ. Administrațiunea Dvóstre însĕ nu va intrelăsá nimica din cele de făcutŭ, ca filiala nóstră din Brașovŭ sĕ-șĭ confirme utilitatea prin atingerea scopului ei: de a fi o sorginte de beneficii pentru institutŭ.“

Alŭ treilea momentŭ apăsătorŭ alŭ anului 1883 a fostŭ starea mare a numerarului la mai multe epoce, oferindu-ni-se adecă capitalele în mai mare mĕsură, de cum se puteau întrebuințá în sfera operațiunilorŭ nóstre. Adevĕratŭ, că acésta ne-a făcutŭ posiblă o nouă reducere a intereselorŭ la depunerĭ în cursulŭ anului; efectele acestei mĕsurĭ din urmă însĕ se vorŭ arătá mai multŭ în anulŭ curentŭ.

Avêntulŭ nou, ce au luatŭ operațiunile institutului și crescerea însĕmnată a venitului sĕu în anulŭ 1883 față de anulŭ premergĕtorŭ se manifestă tocma în împregiurarea, că tóte amintitele greutățĭ considerabile s'au putută învinge în cursulŭ anului, fără ca venitulŭ D-lorŭ acționarĭ sĕ se reducă.

In comparațiunea anului 1883 cu anulŭ premergĕtorŭ însă sĕ nu perdețĭ, D-lorŭ acționarĭ, din vedere, că pe cândŭ d. e. la profitulŭ anului 1882 a concursŭ o provisiune dela realitățĭ vêndute de 9672 fl. 54 cr., venitulŭ anului 1883 n'are asemene câștigurĭ ocasionale, ci întregŭ este produsulŭ operațiunilorŭ nóstre curente.

Premițêndŭ aceste, ne luămŭ voie a trece la espunerea tabloului despre mișcarea afacerilorŭ anului trecutŭ.

Depunerile. Cu finea anului 1882 erau la institutŭ 1210 depunerĭ în suma de 1,176.660 fl. 65 cr., în cursulŭ anului 1883 s'au mai făcutŭ 1067 depunerĭ în suma de 1,455.874 fl. 98 cr. Decĭ starea totală a fostŭ de 2277 depunerĭ în suma de 2,632.535 fl. 63 cr. Din aceste s'au ridicatŭ 673 depunerĭ în suma de 1,158.736 fl. 39 cr., remânêndŭ starea lorŭ cu 31 Decembre 1883 de 1604 depunerĭ în suma de 1,473,799 fl. 24 cr., cu 297,138 fl. 59 cr. mai mare ca în anulŭ 1882.

Escomptulŭ de cambie. Starea portfoiului cu finea anului 1882 erà de 2742 cambie în valóre de751,192 fl. 17 cr. In cursulŭ anului s'au mai escomptatŭ 6378 cambie în valóre de 2,079.902 fl. 76 cr. Starea totală a portfoiului a fostŭ prin urmare de 9120 cambie în valóre de 2,831.094 fl. 93 cr., din aceste s'au rescumperătŭ în cursulŭ anului 5861 cambie în valóre de 1,906.231 fl. 94 cr., remânêndŭ starea portfoiului cu finea anului 1883 de 3259 cambie în valóre de 924.862 fl. 99 cr. Față de anulŭ trecutŭ o crescere de 173.670 fl. 82 cr.

Cambie în suferință avurămŭ cu totulŭ patru, care s'au trecutŭ la profiturĭ și perderĭ ca pagubă în sumă de 1275 fl. 93 cr.

Creditulu hipotecarŭ. Imprumuturile pe hipotece au statu la finea anulŭ 1882 din 578 obligațiunĭ în suma de 597,064 fl. 88 cr,, în anulŭ 1883 s'au mai acordatŭ 186 împrumuturĭ în suma de 207,016 fl. 80 cr., a resultatŭ prin urmare unŭ totalŭ de 764 împrumuturĭ în suma de 804.081 fl. 68 cr., în cursulŭ anului s'au achitatŭ 8 împrumutorĭ în suma de 51,668 fl. 55 cr., și au remasŭ cu 31 Decembre 1883 756 împrumuturĭ în sumă de 752.413 fl. 13 cr., o crescere de 155,348 fl. 25 cr. față de anulŭ trecutŭ.

Scrisurĭ fonciare. Cu 31 Decembre 1882 au fostŭ în circulațiune scrisurĭ fonciare în valóre de 561,600 fl. în cursulŭ anului 1883 s'au mai emisŭ 169,000 fl., au fostŭ decĭ cu totulŭ în circulațiune 730,600 fl., din cele trase la sorțĭ s'au rescumpĕratŭ în cursulŭ anului 20,600 fl., remânŭ prin urmare cu 31 Decembre 1883 în circulațiune 710,000 fl.

Operațiunea împrumuturilorŭ pe hipotece în scrisurĭ fonciare ne-a realisatŭ deplinŭ speranțele, desvoltându-se pe base sănĕtóse totŭ mai multŭ la operațiunea principală a institutului.

Scrisurile nóstre fonciare au ajunsŭ a fi o valóre fórte căutată, în câtŭ în timpulŭ din urmă institutulŭ neputêndŭ mulțămĭ tóte cererile, se facŭ prenotărĭ cu dȩcile de mii pentru emisiunea, care urmézǎ. In urma acestei căutărĭ cursulŭ la bursă alŭ scrisurilorŭ nóstre fonciare este în urcare. Ele notézǎ astădĭ preste nominalŭ fl. 101 50 cr.

Creditele fixe au statŭ cu finea anului 1882 din 174 împrumuturĭ în suma de fl. 64,684 42 cr., în cursulŭ anului espiratŭ s'au mai datŭ 59 împrumuturĭ în suma de fl. 27,131 80 cr., totalulŭ lorŭ a fostŭ decĭ de 233 împrumuturĭ în suma de fl. 91,816 22 cr., din aceste s'au rescumpĕratŭ 9 împrumuturĭ în suma de fl. 10,886 7 cr., remânêndŭ cu 31 Decembre 1883 224 împrumuturĭ în suma de fl. 80,930 15 cr. In comparațiune cu anulŭ trecutŭ o crescere de fl. 16,245 73 cr.

Imprumuturĭ pe efecte. Starea cu 31 Decembre 1882 a fostŭ de 71 împrumuturĭ de fl. 23,803, în cursulŭ anului s'au mai datŭ 122 împrumuturĭ de fl. 54,333 30 cr., resultândŭ unŭ totalŭ de 193 împrumuturĭ de fl. 78,136 30 cr., din care s'au achitatŭ 84 împrumuturĭ de fl. 35,166 30 cr., remânêndŭ la finea anului 1883 109 împrumuturĭ de fl. 42,970, adică o crescere de fl. 19,167. Partea cea mai mare a acestorŭ împrumuturĭ s'a efectuitŭ la sucursala nóstră din Brașovŭ.

Reuniunile de creditŭ s'au redusŭ dela fl. 24,792 5 cr. la fl. 17,151 56 cr., fondulŭ de garanțiă alŭ lorŭ este de fl. 6249 3 cr.; ca dubióse amŭ amortisatŭ în bilanțŭ fl. 994 96 cr.

Schimbulŭ de monetă. Transportulŭ cifrei de monetă din anulŭ trecutŭ a fostŭ de fl. 49,910 65 cr. în cursulŭ anului s'au mai cumpĕratŭ de fl. 1.043,843 43 cr., totalŭ fl. 1.093,754 8 cr. Din aceste s'au vêndutŭ fl. 1.037,171 68 cr., și au rĕmasŭ cu 31 Decembre 1883 fl. 56,582 40 cr. Mai multŭ lucréză în acéstă afacere filiala nóstră din Brașovŭ, afacerea însĕ a fostŭ puținŭ productivă.

Creditele de contŭ-curentŭ cu coperire (numai la filiala din Brașovŭ) s'au desvoltatŭ în cursulŭ anului dela fl. 2080 — la fl. 14,380 78 cr.

Mișcarea cassei în cursulŭ anului 1883. Intrărĭ fl. 5.242,099 59 cr., Eșirĭ fl. 5.259,026 77 cr., Totalŭ fl. 10.501,126 36 cr., cu fl. 3.077,623 73 cr. mai multŭ ca anulŭ trecutŭ.

După tóte acestea avemŭ onóre, a vĕ presentà însușĭ bilanțulŭ anului 1883, revĕdutŭ și aprobatŭ din partea comitetului D-vóstre de supraveghiare (se cetesce).

Suma activelorŭ institutului este decĭ cu fl. 371,749.55 cr. ér suma venitului brutŭ cu fl. 27,528.24 cr. mai mare ca în anulŭ premergĕtorŭ. Subtragêndŭ din venitulŭ brutŭ alŭ anului de fl. 183,850.41, totalulŭ eșirilorŭ cu fl. 144,811.23, resultă unŭ profitŭ curatŭ alŭ anului de fl. 39,039.18.

Conformŭ § 62 din statute propunemŭ următórea distribuire a acestui profitŭ: 5% dividendă după capitalulŭ socialŭ fl. 15,000.—, restulŭ de fl. 24,039.18 sĕ se împartă cum urmézǎ: 10% fondulŭ de reservă fl. 2,403.92 ca tantiemă pentru consiliulŭ Direcțiunei, directorulŭ esecutivŭ și oficialii institutului fl. 3,846.26 3% pentru scopurĭ de binefacere fi. 721.17 fl. 6,971.35 din restulŭ de fl. 17,067.83 propunemŭ a se dá ca supradividendă fl. 15,000.—, ér fondului de pensiunĭ alŭ funcționarilorŭ institutului fl. 2,067.83, fl. 17,067.83.

Pe basa acestei distribuțiunĭ dividenda anului 1883 se ficséză cu 10% adecă 10 florinĭ de o acțiune.

Fondulŭ de reservă alŭ acționarilorŭ institutului cu adausulŭ sumei de astădĭ din profitŭ a ajunsŭ la suma de fl. 40,299 12 cr., ér fondulŭ de pensiunĭ la suma de fl. 10,783 76 cr.

In sensulŭ § 36 din statute sunt eșițĭ din consiliulŭ Direcțiunei Domnii Ioanŭ Hania și Ioanŭ Popa: vețĭ binevoi a întregi aceste vacanțe prin alegere, asemenea și loculŭ unui membru în comitetulŭ de supraveghiare în urma demisiunei Dlui Ioanŭ Bădilă.

Avemŭ onóre a vĕ propune, sĕ aprobațĭ bilanțulŭ anului 1883, cum și propunerile nóstre pentru distribuirea profitului curatŭ și sĕ binevoițĭ a dá absolutoriulŭ de gestiunea sa pe acelŭ anŭ.

Se dă apoi cetire următoriului raportŭ alŭ comisiunei de supraveghiare.

Onorabilă adunare generală! Subsemnatulŭ comitetŭ de revisiune, esaminândŭ conformŭ §§ 57 și 58 din statute contulŭ profitului și perderilorŭ, precum și bilanțulŭ institutului de creditŭ și de economii „Albina“ pentru anulŭ 1883, a aflatŭ tóte posițiunile în deplină consonanță cu registrele respective, purtate cu tótă esactitatea. Ne luamŭ dér voie a vĕ propune, a aproba computulŭ anualŭ pro 1883 și a dá direcțiunei absolutoriulŭ. In privința împărțirei profitului curatŭ suntemŭ de acordŭ cu propunerea Direcțiunei de a se împărțĭ conformŭ § 62 din statute (urméză proiectulŭ de distribuire ca mai susŭ).

Sibiiu, în 17 Marte 1884.

Comitetulŭ de revisuire alŭ institutului de creditŭ și de economii „Albina“.

Augustŭ S e n o r m. p. Dr. Aurelie B r o t e m. p. Michael K a b d e b o m. p. Cornelie T o b i a s m. p.

Adunarea generală: a) ia spre sciință raportulŭ anualŭ alŭ Direcțiunei; b) apróbă compturile și bilanțulŭ anului 1883; c) dă Direcțiunei institutului și comitetului de supraveghiare absolutoriulŭ pe timpulŭ anului 1883; d) adóptă propunerile Direcțiunei pentru distribuirea profitului de 39,039 fl. 18 cr., în sensulŭ.

§ 62 din statute și ficsézǎ dividenda anului 1883 cu 10%, prin urmare cuponulŭ alŭ unsprezecelea dela acțiunile institutului exigibilŭ la 1 Iuliŭ 1884 se va rescumpĕrà cu 10 florinĭ.

Suma de 721 fl. 17 cr. resultată din bilanțŭ în sensulŭ § 62 lit. e) din statute pentru scopurĭ de binefacere, se va distribui precum urmézǎ: 1. Pentru înființarea unei reuniunĭ române de agricultură 200 fl. 2. Reuniunei femeilorŭ române din Sibiiu 221 fl. 17 cr. 3. Reuniunei femeilorŭ române din Abrudŭ 100 fl. 4. Alumneului națiunalŭ din Timișóră 100 fl. 5. Reuniunei române de cântărĭ din Sibiiu 50 fl. 6. Reuniunei pentru înfrumsețarea orașului Sibiiu 50 fl. Prețulŭ marcelorŭ de presență pentru anulŭ 1884 se ficsézǎ cu patru florinĭ. In consiliulŭ Direcțiunei se realege dd. Ioanŭ H a n n i a și Ioanŭ P o p a. In loculŭ d-lui Ioan B ă d i l ă, care a demisionatŭ se alege în comitetulŭ de suprvveghiare alŭ institutului d. Ioanŭ C r e ț u, vicenotariu la oficiulŭ orfanalŭ alŭ comitatului Sibiiului.

Cu aceste adunarea se încheiă.

D i v e r s e.

(Cântecele nóstre populare) au începutŭ, ȩice „Doina“, a deveni mai interesante pentru străinĭ, de câtŭ pentru noi. Legațiunea română din Viena, a cerutŭ direcțiunei conservatorului, din îndemnulŭ mai multorŭ distinșĭ artiștĭ vienesĭ, o colecțiune din cântecele nóstre populare. Aceste cântece vorŭ fi unŭ bogatŭ isvorŭ pentru artiștii vienesĭ, căcĭ ei vorŭ găsi în ele cele mai frumóse, melodióse și variate motive, carĭ le vorŭ servi de teme în diferitele lorŭ composițiunĭ.

(O medaliă pentru Victor Hugo.) Citimŭ în „Le Temps“ dela 26 Marte: Am ȩisŭ, că ministrulŭ instrucțiunii publice ș'alŭ frumóselorŭ arte voise sĕ serbeze a 82 aniversară a nascerii lui Victor Hugo, oferindu-i o medaliă în efigia sa. Medalia nu fusese sfêrșită pentru ȩiua de 26 Februariu. Ea a fostŭ înmânată poetului „Legendei secolilorŭ“ erĭ séra. Ministrulŭ n'a dus'o singurŭ. Elŭ erà însoțitŭ de Kaempfen, directorulŭ frumóselorŭ arte, și de d. A. Borel. D. Falliéres, dându-i acéstă medaliă, a rostitŭ următórele cuvinte: „In numele Republicei, vĕ oferŭ acéstă medaliă, opera unui artistu eminente, care p'o parte represintă portretulŭ d-tale ér pe cea-laltă o stea, simbolulŭ geniului d-tale, care stălucesce asupra lumii întregĭ. Sunt fericitŭ, că ministerulŭ, ce ocupŭ mi-a procuratŭ acéstă ocasiune pentru a salută pe Victor Hugo sĕ mĭ arĕtŭ tótă admirațiunea mea gloriosului poetŭ națiunalŭ, care va dá numele sĕu acestui seculŭ.“

Budapesta, 1 Aprile 1884.

Societatea literară „Petru Maior“ a junimei române din Budapesta, în urma ofertelorŭ întrate cu ocasiunea seratei literare-musicale, ce a ținut'o la 15 Marte a. c., își ține de plăcută datorință a dá espresiune mulțămitei sale acelorŭ pré stimabilĭ domnĭ, carĭ au binevoitŭ a le contribui, și anume:

Escel. Sale d-lui Miron Românulŭ, archiepiscopŭ și metropolitŭ gr. or. 25 fl., Alesandru Farra, consulŭ românŭ 20 fl., Nicolae Popea, archimandritŭ și vicariŭ archiepiscopescŭ 5 fl., Ioanŭ cav. de Pușcariu, septemvirŭ 10 fl., Dr. Iosif Gall, deputatŭ dietalŭ 50 fl., Vincențiu Babeșŭ 10 fl., George Mocsonyi 15 fl., Alesandru Mocsonyi 10 fl., Eugeniu Mocsonyi 10 fl., Ioanŭ Vornica maior ces. reg. 20 fl., Samuilŭ Poruțiu, consiliariŭ ministerialŭ 10 fl., Atanasiu Cimponeriu, jude la tabla reg. 5 fl., Dr. Ilarion Pușcariu, protosincelŭ archiepiscopescŭ și asesorŭ consistorialŭ 1 #, Iuliu cav. de Pușcariu 10 fl., George Stupa farmacistŭ 5 fl., D. Drăgănescu 5 fl., Teodorŭ Pop, proprietariŭ în Lugoșŭ 10 fl., Gerasimŭ Rață 5 fl., George Szerb, deputatŭ dietalŭ 5 fl., Dimitrie Ionescu 5 fl., Lazar Ionescu 5 fl., Dr. Carolŭ de Thorma, profesorŭ la universitate 5 fl., D. Bonciu, notariŭ publicŭ în Aradŭ 5 fl., Leontin Simonescu, deputatŭ dietalŭ 3 fl., Dimitrie Mihailescu, agentŭ românŭ 3 fl., Beleș 3 fl., Dr. Alesandru Grama, profesorŭ de teologiă în Blaj 3 fl., Ioanŭ Poruțiu, secretariu la consulatulŭ românŭ 2 fl., Dr. Atanasiu Marienescŭ, jude la tabla reg. 2 fl., Ioanŭ Suciu 2 fl., Silviu Suciu 2 fl., Dr. Constantin Rădulescu 2 fl., Vasiliu Harșianu advocatŭ 1 fl., Cadariu 1 fl., Schelegianu 1 fl., Ioanŭ Dragoșiu 1 fl., Adam Mihailoviciu 1 fl., Remus Roșca, rig. în dreptŭ 1 fl., George Chicinu drd. în dreptŭ 1 fl., N. N. 1 fl., X. X. 1 fl.

Repețindŭ mulțămita societățeĭ nóstre, profitămŭ cu plăcere de ocasiunea de a ruga pe numițiĭ oferențĭ sĕ binevoiéscă a primi asigurarea deosebitei stime, ce le-o păstrămŭ.

Dr. G. Creniceanu, președinte. Gerasimŭ Sêrbu, secretariu.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 20 Marte v. 1884.

Renta română (5%)	Cump.	$93\,^1/_2$	vênd.	94
Renta rom. amort. (5%)	„	$92\,^1/_2$	„	96
„ convert. (6%)	„	$98\,^1/_2$	„	99
Împr. oraș. Buc. (20 l.)	„	32	„	33
Credit fonc. ruralŭ (7%)	„	$104\,^3/_8$	„	—.—
„ „ „ (5%)	„	$92\,^3/_4$	„	—.—
„ „ urbanŭ (7%)	„	$101\,^3/_4$	„	$102\,^1/_4$
„ „ „ (6%)	„	98	„	$98\,^1/_4$
„ „ „ (5%)	„	$88\,^7/_8$	„	89
Banca națională a Românieĭ	„	1447	„	—
Ac. de asig. Dacia-Rom	„	378	„	—
„ „ „ Națională	„	264	„	—
Aurŭ	„	3.20%	„	—.—
Bancnote austriace contra aurŭ	„	2.09	„	2.10

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Aprile st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6% 121.85. Rentă de aurŭ 4% 91.65. Rentă de hârthiă 5% 88.45. Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare 141.25. Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emissiune) 95.80. dto (II-a emissiune) 117.50. dto (III-a emissiune 100.60. Bonurĭ rurale ungare 101.25. Bonurĭ cu cl. de sortare 100.—. Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ 100.25. Bonurĭ cu cl. de sortare 100.—. Bonurĭ rurale transilvane 99.75. Bonurĭ croato-slavone 100.—. Despăgubire p. dijma de vinŭ ung. 97.75 Imprumutulŭ cu premiu ung. 116.75. Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului 115.20. Renta de hârtiă austriacă 79.75. Renta de arg. austr. 80.85. Renta de aurŭ austr. 101.35. Losurile din 1860 136.75. Acțiunile băncei austro-ungare 846.—. Act. băncei de creditŭ ungare 316.50. Act. băncei de creditŭ austriace 316.75 Argintulu —.— Galbinĭ împĕrătescĭ 5.69. Napoleond'orĭ $9.60\,^1/_2$. Mărcĭ 100 împ. germ. 59.25 Londra 10 ₤ sterlinge 121.35.

Spre sciință!

Subscrisulŭ aducŭ prin acésta la cunoscința onoratului publicŭ, că am luatŭ în antreprisă esploatarea cunoscutelorŭ ape minerale dela Elepatacŭ. Acéstă esploatare va începe dela 1-a Aprile viitorŭ. Dela acéstă dată începîndŭ, aceste escelente ape vorŭ începe a fi manipulate într'unŭ chipŭ raționalŭ cu totulŭ deosebitŭ de celŭ întrebuințatŭ până aci. Intrebuințarea de sticle ad hoc, solide și de colóre verde închisă va face în viitorŭ posibilă transportarea acestorŭ ape la distanțele cele mai marĭ, fără a li-se alterá întru nimica constituțiunea chemică: astfelŭ, că ele vorŭ puté fi întrebuințate ca apă de cură întocmai ca la isvorulŭ lorŭ. Pentru a evitá orĭ ce fraudă îmĭ permitŭ a face atentŭ pe on. publicŭ, că sticlele mele de colóre verde închisă sunt de unŭ litru; pe dopŭ au inscripțiunea: „Neuriehrer S.", pe periferia capsulei de pe dopŭ: „Elöpatak, N. S." și în fine pe fundŭ: „Elöpatak. Neuriehrer."

Cu vinderea apei minerale dela Elepatacŭ, atâtŭ în detail câtŭ și en gros, amŭ însărcinatŭ pe d-lŭ A. Kassik, Strada căldărarilorŭ Nr. 520, care e deobligatŭ de a îngrijí de transportulŭ în lădĭ franco, respective în schimbulŭ embalagiului.

Prețulŭ unei lădĭ à 50 sticle cu ladă și cu sticle cu totŭ, 8 fl. — prețulŭ unei lădĭ cu 25 sticle 4 fl. 20 cr. — prețulŭ unei sticle de apă cu înapoierea sticlei 6 cr. v. a.

Elepatacŭ în 1884.

9—20 Cu tótă stima

Neuriehrer S.

Juliu Biró

recomândă onor. publicŭ **depositulŭ sĕu de ghete de dame și bărbațĭ** bogatŭ asortatŭ cu fabricate din întru și din străinătate, și asigură onorațilorŭ mușterii pe lângă unŭ serviciu promptŭ cu prețurĭ eftine articolele cele mai solide. Totodată se află în magazinulŭ seu **pălării de bărbațĭ și de copii** de fasonulŭ celŭ mai modernŭ cu prețurile cele mai eftine.

Depositulŭ, Strada Vămei Nr. 12 în casa lui Schmidt. 4—4

Câștigŭ rentabilŭ!

Persóne solide și harnice din tóte clasele se caută pentru **vêndarea de losurĭ în rate lunare** pe basa legei privitóre la comerciulŭ pe rate din anulŭ 1883.

Ofertele sunt a se adresá la

Hauptstädtische Wechselstubengesellschaft

Budapesta. 1—2

Uniculŭ modŭ mai bunŭ și mai eftinŭ pentru comande!

Articulele și obiectele înșirate aci, se potŭ procurá dela firmele cele mai renumite, mai eftinŭ și mai sigurŭ, esclusivŭ numai prin redacțiunea dela „**Nemzetkozi Hirdetö**" (Budapesta VII. Károlykör 7).

Se asiguréză următórele avantage: 1. Se trămitŭ numai articli și obiecte de calitate escelentă, numai dela firmele cele mai renumite, numai cu prețurile originale și numai după tarifele originale. 2. Celŭ ce va recomandá prin o singură cartă de corespondință îșĭ póte împlini tóte lipsele și-șĭ crută spesele de transportŭ separatŭ. 3. Din prețulŭ articulelorŭ și obiectelorŭ însemnate cu sté se iértă 10%, ér obiecte cu prețŭ peste 10 fl. se trămitŭ francate. 4. Comandele și corespondințele le efectuimu gratis. Spedițiunile le efectuesce speditorulŭ de primulu rangŭ Béla Vajda.

Pentru orĭ-ce speduire garanțiă întreită: a firmei, a speditoriului și a lui „N. H."

I. Articule de lecuire.

Rachiu săratŭ de Bràzay. Cu efectŭ fórte bunŭ, pentru 42 bóle diferite. Nu póte lipsi din nicĭ o casă. Prețulŭ 80 și 40 cr.

Cafea Hungaria de Ant. Szalády. Cu efectŭ fórte bunŭ pentru cei ce suferŭ de stomacŭ séu catarŭ de mațe ș. a. Efectŭ estraordinarŭ pentru cei ce pătimescŭ. Neprețuibilă pentru cei sănătoșĭ. Unŭ chilo 1 fl. 20 cr.

Emplastrulŭ universalŭ de Forty. Pentru vindecarea momentană a orĭcărei rane. După tarifă. Unsórea universală pentru rane, de **M. Weiss** Prețulŭ 30 și 50 cr.

Berea de sănătate de J. Hoff. Butelia 60 cr. — Zaharicalele-malata 20 cr. — Estractŭ de malata 70 cr. — Berea lui **B. Strauss** pentru peptŭ, pilule rĕcoritóre și pastile de peptŭ. După tarifă. — **Pilule de sănătate carpatine** 21 cr. din magazinulŭ lui Friedrich. Bune contra tusei, scrofulei și durerei de peptŭ.

Articule de lecuire din magazinulŭ lui Iosifŭ **Török**: Oleu pentru crescerea barbei 2 fl. 60 cr. Vas bravais 3 fl. — In deosebĭ se recomandă:

Esența de ochĭ de Dr. Lebois, apa de cura pentru ochĭ, din Francia cu efectŭ neprețuiverŭ și spre întărirea ochilorŭ sănătoșĭ, în câtŭ nu póte lipsi din nicĭ o familiă neincungiuratŭ de lipsă pentru ochĭ debilĭ, suferitorĭ și preste totŭ pentru orĭ-ce bólă de ochĭ, pentru că este recomandată de cei mai renumițĭ medicĭ. Afară de J. Török se mai capĕtă la conducĕtorulŭ L. Müller, strada Soroksár 4. Prețulŭ unei sticle 90 cr

Esenta de pelinŭ. Medicină premiată cu medailia de aurŭ, bună în casŭ de catarŭ de intestine, în lipsa de apetitŭ etc. Mestecată cu vinŭ roșiu, dă celŭ mai bunŭ pelinŭ. Afară de I. Török se mai póte capĕtá la Iacobŭ Müller (strada Rostely — casa propriă) prețulŭ 50 cr. Butelia mare ($1\,^1/_2$ litră) 3 fl. 50 cr.

Pânză pentru podagriștĭ din farmacia lui I. Török.

„**Săpunŭ de plante-sultană**" de Nemencsek, contra bólelorŭ de piele, pete de ficatu și de sóre, mătréța și migrenă. Prețulŭ 35 cr.

Afară de acestea orĭ-ce articule de lecuire după tarifă.

II. Articule de toaletă.

Pudră „Blaha" din parfumeria lui M. Müller Totŭ de acolo se capetă tóte soiurile de articule de toaletă și parfumerii.

„**Juno cremă**", compusă din substanțe nestricăcióse, fără minerale, contra petelorŭ de ficatŭ și de sóre 1 fl. 50 cr. „Juno pasta" face pelea alba ca néua 2 fl.; „Juno pudră" 60 cr. recomandată fórte de institutele chemice din Viena și Budapesta. Tóte aceste sunt fórte căutate.

Văpse nouă ungarică pentru pĕru, care redà colórea originală, de Tokody, Prețulŭ 2 fl. 50 cr.

Săpunŭ aromaticŭ Sultană, neincungiurabilŭ în odaia de toaletă, efectulŭ recunoscutŭ, 3 bucățĭ 1 fl. de Nemencsik.

Alifiă pentru crescerea pĕrului. Secretu familiarŭ a lui R. Hausner. Prețulŭ 1. fl. 40 cr.

Afară de acestea orĭ-ce articule de toaletă.

III. Articule de economiă și de economia casnică.

Fabricatele „Primei fabrice ungarice de unsóre négră pentru pei". Unsóre négră pentru pei 1 fl. 20 cr. galbină 1 fl. 50 cr. Lacŭ duplŭ venețianŭ 60 cr. de Nemencsek, furnisorulŭ curții archid. Iosifŭ. Furnisorŭ la miliția etc.

Cleiŭ rece universalŭ de Singer pentru lipirea vaselorŭ, sticlelorŭ, lemnelorŭ, pipelorŭ și a peilorŭ. 20 cr.

Lacŭ de Mosánszky. Curățitorŭ de metalŭ, de Nemencsek 10 cr. Pravŭ de insecte de Polsch 1 fl. Pravŭ pentru stîrpirea cloțanilorŭ de Reiss 1 fl.

Afară de acestea orĭ-ce articli de economiă și de economiă casnică cu prețulŭ originalŭ.

Marfe de modă, vestminte.

Marfe de modă și vestminte albe pentru bărbațĭ, de L. Karikás. Vestminte albe de sănătate și îmbrăcăminte de dr. August Jäger din magazinulŭ principalŭ din Budapesta. Pelării din fabrica lui N. Nyerges.

Marfe de modă pentru dame dela furnisorii de curte Monasterly și Kuzmik. Vestminte femeescĭ de Friedrich, fostŭ croitoriŭ a lui Alter și Kiss.

Ghete (țipicĭ) din fabrica lui Stefan Lörincz, pentru bărbațĭ, dame și copii.

Afară de acestea orice marfe, cu prețulŭ originalŭ de tarifă.

Diverse.

Se recomândă productele de spirtŭ, drojdii de bere, liqueur, rum și esența de oțetŭ, din fabrica societății Gschwindt. Fabrica și baia: Józsefváros, Üllöi ut. Magazinulŭ principalŭ: Károly körut 17, în casa baronului Orczy.

Mobile dela prima societate industrială de mobile. Scaunŭ de excelenția pentru 16 scopurĭ de C. Schöberl. Srine de banĭ, de Fr. Wiese, furnisorŭ la curte. Mobile de ferŭ, de H. Stitz. Imbrăcăminte de patŭ, dela furnisorulŭ curții T. Hüttl.

Sticlări din fabrica lui Stölzle și fii, din fabrica lui B. Kocsik. Recuisite pentru cai de L. Szigeti. Recuisite de gimnastică, unelte, petri de móră, recuisite de cuină, de Geitner și Rausch.

Biliarde și mese de jocŭ de J. Gyöngyössy. „Ariston" instrumentŭ musicalŭ ce cântă de sine, 25 fl., din magazinulŭ principalŭ. „Orchestrion" orchestru admirabilŭ, cântă de sine, dela 1000 fl. în susŭ, din fabr. princip. Clavire din fabric'a lui Lédeczy.

Pușcĭ de vênatŭ, pistóle etc. la furnisorulŭ de curte Kirner. Recuisite de vênatŭ și pentru călĕtoriă, dela T. Kertész.

Mașîne economice, anglesescŭ etc. (Bureau: Waizner str. 49, Niederlage 78) de N. Fehér. Mașîne de cusutŭ de Neidlinger. Instrumente necesare pentru măiestrii de Geitner și Rausch.

Cele mai eminente vinurĭ spumegătóre din Francia dela L. Müller, representantele firmei Jaques Louis Fréres în Budapesta Grand vin de la couronne 3 fl. 80 cr. Carte blanche 1-ére chois 3 fl. 50 cr.

Esențe pentru gătirea liqueurilorŭ de orĭ-ce soiu, din fabrica lui A. Watterich.

Portrete frumosŭ succese din laboratoriulŭ lui J. Neumann. Zugrăvite cu cărbune 3 fl., cu cretă 6 fl., cu oleu (mărimea întrégă) dela 8 fl. în susŭ. Icónele se predau nevătĕmate. Stîndarte cu portrete pentru alegerĭ, din laboratoriulŭ lui J. Neumann.

Lucrurĭ de gravură, sigile, stampilii, marce de sigilŭ, monograme, cu prețulŭ celŭ mai eftinŭ.

Din farmacia lui Faczányi se capĕtă următórele articule de lecuire: I. Muștarulu dulce de Fáczányi Cu efectŭ straordinarŭ și eminentŭ sigurŭ contra catarului, guturalŭ de mațe și de stomacŭ etc. în casŭ de lipsă de apetitŭ, recunoscutŭ de mai mulțĭ cu recomandațiunĭ numeróse, veritabile și sincere. Prețulŭ: 1 fl. séu 50 cr. — 2. Săpunŭ Fhenil, celŭ mai bunŭ săpunŭ de lecuire 1 fl. — 3. Rachiu săratŭ în compositiunea cea mai veritabilă, uniculŭ cu efectŭ sigurŭ, 80 și 40 cr. — 4. Hârtiă contra rheumei, vindecă momentan orĭ-ce durere de dințĭ, capŭ și rheumă.

C'unŭ cuvêntŭ, orice obiectŭ și articulŭ, se prepară și trămite conformŭ tarifei tipărite.

Primulŭ locŭ centralŭ de speduire a tuturorŭ productelorŭ, articlelorŭ și fabricatelorŭ de esportŭ din Ungaria (vin de Tocai, menes, din ținutulŭ Balaton, prin L. Vomossy, bere de Köbánya, dela Dittrich și Gottschlig, pipe de Semnitz dela F. Heller ferŭ ungurescŭ, oțel etc. dela P. C. Vadhus, lampe, hârtiă, săpunŭ, paprică (ardeiu) de Seghedinŭ etc.) procurându-le tóte dela isvórele cele mai directe, cu prețurĭ ficsate și cu prețulŭ stabilitŭ în tarifa respectivelorŭ firme. E de ajunsŭ a adresá o cartă de corespundință la redacțiunea:

„Nemzetközi Hirdetö."

(Budapesta VII. Károly körut 7.)

Efectuire promptă, onorabilă și grabnică.

7—7

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.** Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Tipografia: **Ioanŭ Gött și fiiŭ Henricŭ.**